Primăvară în inimi, muncă și sport pe MELEAGURILE OLTENIEI

Jocurile populare romînești s-au bucurat de o înaltă prețuire din partea spectatorilor. In fotografia noastră un aspect din timpul unui dans desfășurat pe scena teatrului de vară.

Scurt istoric

Treburile ne-au condus, nu de mult, din nou pe meleagurile mănoase ale Olteniei — „la cazacii dă pă jii", așa cum sînt porecliți în glumă cei de prin părțile respective. După un drum puțin obositor, de la Craiova la Calafat, iată-ne la țintă: comuna **POIANA MARE**. De fapt, un orășel în toată regula, deoarece această comună situată pe „naționala" Calafat-Bechet la 80 km de Craiova și la 12 de cotul Dunării, numără peste 13.000 de suflete. „Mult popor — ne spune pe drum un colectivist. S-a înmulțit în ultimii ani. E a treia comună din țară la mărime".

In fața căminului cultural, o construcție maiestuoasă (dotat cu bibliotecă cu peste 9600 de volume, sală de cinema cu peste 700 locuri) l-am găsit pe secretarul comitetului de partid comunal, tov. Ion Dobre. Sătenii îl iubesc tare mult. Toți îi spun „nea" Oncică. El este iubit nu numai pentru că este un comunist priceput la toate, ci și pentru că întotdeauna acolo unde-i greul este și el prezent.

De la nea Oncică am luat cunoștință — el este o adevărată... „statistică" — de ce ne interesa în legătură cu viața țărănimii poienene. Tov. Dobre ne-a fost un ajutor de nădejde în cunoașterea realităților de azi, ale acestei întinse comune. Din vorbă în vorbă, am ajuns bineînțeles, și la sport — aceasta era problema care ne interesa în special. Am vrut să cunoaștem cîteva aspecte din trecut, pentru a putea să apreciem și mai mult realizările de azi din activitatea sportivă a comunei.

— Sport în trecut? Și, tov. Dobre scoase un oftat. Nici nu se putea vorbi de așa ceva. Țărănimea muncitoare stătea încovoiată din zori și pînă seara pe moșiile bogătanilor, la cheremul marilor moșieri de teapa lui Grigoriu sau Măgereanu. Înfometați și secătuiți de vlagă, le mai ardea țăranilor de sport?...

In biblioteca căminului aveam să găsim apoi unele documente grăitoare în legătură cu viața din trecut a țărănimii sărace de pe aceste locuri. Cităm cîteva din ele:

Ministerul Justiției, nr. 7499, 12 martie 1907 — Registratura. TELEGRAMA, urgentă, Ministrul Justiției București.

„Se semnalează agitațiuni în comunele limitrofe: Moțăței, Băilești, Calafat. In acest moment s-au transportat în localități doi procurori cu forța armată pentru stabilirea liniștei.

Rog interveniți la Ministerul de Război pentru a ne pune la dispoziția noastră forțe armate îndestulătoare. Procuror general ss. indescifrabil. Rezoluție: Văzut I. Manu, 1907. Martie".

SCRISOARE ANONIMA: FRAȚILOR!

„...Ciocoii ne-au mîncat timp de 40 de ani, de cînd a venit Carol I. A venit timpul să-i mîncăm și noi fripți. Toată averea lor e făcută din sudorile noastre și a micilor copii ce mor înecați de praf la c...mașinei... Nu mai stați, căci timpul e scurt! Trageți clopotele bisericilor, sunați din goarnă, ca toții ce sufăr și voiesc libertate să vină sub steag, pentru o nouă independență!... Religia, credința, nu vă va mîntui. Prin orice mijloace cereți pămînt, pămînt și iar pămînt!... Deviza să fie: pămînt, îmbunătățirea soartei țărănești".

Și iată răspunsul orînduirii burghezo-moșierești: Telegramă. Prezentată la Craiova, Ministerului Justiției, București. „Astăzi 25 septembrie 1907 orele 6 dimineața. Procesul răscoalei țăranilor din com. Horezu, Poenari, Grecești, început ieri înaintea Curții cu Jurați Dolj, luat sfîrșit prin condamnarea a opt acuzați, din care trei la cîte zece ani muncă silnică, patru la cîte cinci ani muncă silnică și un minor la șapte ani închisoare. Procuror general, N. Geblescu. Nr. 3111. Rezoluție: Văzut, T. Stelian".

Crunt s-a răzbunat burghezo-moșierimea pe țăranii răsculați. Peste 10.000 de morți, mii de răniți, mii de țărani condamnați la muncă silnică pe viață sau pe alte termene, sate întregi pustiite.

Cum trebuia să acționeze justiția de clasă a orînduirii de atunci, reiese din telegrama adresată de Ministerul Justiției primului procuror din Galați: „Comandamentul Corpului III are ordine pentru represiuni severe — luați înțelegere cu D-sa și urmați aceleași instrucțiuni". In acest spirit a acționat justiția „liberală" în timpul răscoalei din 1907, ca și în alte împrejurări de altfel. Anii treceau și viața țărănimii nu se schimba de loc. Foame și sărăcie. Pînă ce s-au dus pe apa sîmbetei boierii, toată lupta se dădea pentru o bucată de mămăligă. Sport?...

...„Azi sportul în comună se desfășoară în concordanță cu vremurile noastre, noi, cu realizările în comună. Ce avem noi — după Eliberare — în sat am să-ți spun pe scurt. Și tov. Dobre mi-a înșiruit domol saltul uriaș făptuit în viața țărănimii din **POIANA MARE**. Am notat puțin. 3 mari G.A.C. = 7000 de hectare arabile, 9 camioane, sute de atelaje, sute de capete de vită, mii de capete de porcine, G.A.C.-urile au biblioteci, iar fondul de bază a ajuns la 1.800.000 lei. Comuna este electrificată (în curînd se vor instala și tuburi de neon), are teatru de vară. Mai are un spital cu 40 locuri, 2 dispensare, personal sanitar, 4 doctori, un S.M.T., 5 școli plus un liceu, un sanatoriu cu 800 locuri...

Sportul a cunoscut și el o dezvoltare corespunzătoare, dezvoltare de care se îngrijește zi de zi cu atenție partidul nostru. Dar despre sport, despre această nouă preocupare a țărănimii noastre muncitoare să prezentăm mai bine aspecte din cadrul grandioasei „duminici cultural-sportive" — faza intercomunală a Concursului cultural sportiv al tineretului, organizată pe plan local la Poiana Mare.

Fotbalul n-a lipsit nici el din program. Iată-l în fotografie pe portarul echipei Ghidiciu, oprind un atac al jucătorilor de la Dunărea Calafat.

PARADA

Pe terenul de fotbal, împrejmuit special „în cinstea duminicii cultural-sportive" stau așezați pe iarbă sau în tribune de lemn peste 5000 de țărani colectiviști, muncitori, funcționari, elevi din comună și de prin satele apropiate. Un sunet de trompetă, o comandă scurtă și apoi, începe defilarea...

Dinspre tăpșanul tîrgului, pe poarta mare a stadionului, în sunetele fanfarei locale (de peste 20 persoane) își fac apariția în rînduri compacte, perfect aliniate, echipele culturale de dansuri și jocuri populare, sportivii din comună și satele din împrejurimi, sportivii clubului Craiova, musafiri — în acea zi de vară — ai localnicilor.

Iată un grup de luptători, merg în pas ușor, dar cu o ținută ce inspiră vigoare, forță. Vin apoi reprezentanți ai comunelor Desa, Ciuperceni, Tunarii Vechi și noi, elevii de la școala agricolă din comună, în frumoase costume naționale, echipele de fotbal, numeroși pionieri, bicicliști. Din nou o comandă scurtă, o întoarcere pe loc la dreapta și responsabilul coloanei prezintă raportul președintelui Consiliului U.C.F.S. Calafat: „Tinerii din comuna Poiana Mare și satele din împrejurimi sînt gata pentru întreceri... raportează...

„Multă grație în mișcări a dovedit Venera Preduț în exercițiile ei" — spunea o tînără colectivistă. Intr-adevăr așa a fost. Exercițiile ei au fermecat pe spectatori.

Începe „duminica cultural-sportivă!"

Norii care toată dimineața ne însoțiseră pe drum, amenințîndu-ne cu ploaia, s-au împrăștiat ca prin farmec. Străjer credincios rămîne însă bătrînul paltin de lîngă ghizdul fîntînii cu cumpănă, din apropierea stadionului care, din cînd în cînd, ne mai ocrotea de arșița dogoritoare a soarelui. Au început întrecerile cultural-sportive! Pe salteaua din mijlocul terenului luptătorii de la Clubul sportiv Craiova fac demonstrații de lupte, explicînd spectatorilor din tainele luptelor clasice și libere. „Nea" Marin, colectivist fruntaș de la G.A.C. „Vasile Roaită" se amuză, dînd mereu ghionți unui vecin de bancă: „Ii vezi, bre? Parcă-s tauri. Cum se-mpung. Da' ai noștri îi bat!

Demonstrația dintre luptătorii M. Martinescu și Marin Bădiță, ambii de la C.S. Craiova, a entuziasmat publicul. La un moment dat și soarele se pitise parcă, de frică, după un firicel de nor... înspăimîntat de curajul lui Bădiță care, avînd o greutate mai mică, încerca să înfrunte pe Martinescu, un Primo Carnera al Craiovei. Lupta a fost dramatică, epuizantă, dar rezultatul nedecis. Au cîștigat însă spectatorii care au îndrăgit un nou sport, luptele. Sportul celor puternici. Luptele cu care Gruia lui Novac dădea — așa cum spun legendele — multă bătaie de cap turcilor. Au urmat întreceri de gimnastică, demonstrante fiind sportivele Mariana Dicu, Venera Preduț și Crisanti Dinu, tot de la Clubul sportiv Craiova.

A început parada! Sportivii de la Clubul sportiv Craiova, împreună cu reprezentanții echipelor cultural-sportive din Poiana Mare și împrejurimi, defilează prin fața celor peste 5000 de spectatori, veniți să asiste la întreceri.

„Ăl mai tare om din lume"

Au început și demonstrațiile de haltere. Sportivii din Craiova, mai întîi, au explicat spectatorilor tehnica ridicării halterelor, apoi s-au pornit la întrecere. Radu Pițel a ridicat prin împins 70 kg, Dorel Dinu prin smuls 80 kg. Se adaugă o nouă greutate și sportivul craiovean ridică halterele, care au acum o greutate de aproape 90 kg. Spectatorii aplaudă entuziasmați. Stilul lui de a ridica, precizia cu care împingea deasupra capului bara cu discuri mari de fier a impresionat.

E rîndul lui Vasile Bectecaș. Va ridica oare mai mult decît tovarășul său? se întrebau spectatorii. Bectecaș a mai adăugat o greutate, s-a proptit solid pe pămînt, s-a aplecat, a prins bara halterei, o scurtă fandare, un strigăt și haltera stătea în mîini ridicată deasupra capului. Se aplaudă frenetic. Cîțiva tineri strigau satisfăcuți de spectacol: **bine, binee, încă o dată (?!).**

Halterele nici nu au fost lăsate să se odihnească cum trebuie și au și fost luate la „întrebări" de către „greul" Marin Martinescu. A mai adăugat în părți greutăți, apoi a prins să le ridice consecutiv deasupra capului — spre a mulțumi publicul. In mîinile lui halterele parc erau niște jucării. Spectatorii au rămas înmărmuriți. Lîngă „masa oficială" a prezidiului, s-a auzit deodată un glas de bariton: „bre, da grozav e ăla. E ăl mai tare din lume"!

A urmat firește invitația către tineri și vîrstnici de a trece la haltere. Aceștia nu s-au simțit stingheriți și nici n-au așteptat să fie mu[lt] rugați. Dar halterele nu-s ca sacii plini cu porumb sau boabe de grîu, pe care-i arunci pe spate și urci cu ei în pas domol spre coșul mo[rii]. Aceasta au văzut-o pe concret cei care s-au întrecut la haltere.

Cel mai tare din comună a fost Cornel Rămoiu, de meserie electrician. Avînd cîteva cunoștințe din sportul halterelor, nu i-a fost greu să-i bată pe ceilalți, care totuși rămăseseră îmbufnați din cauza „insuccesului" de moment.

O DUMINICĂ CULTURAL-SPORTIVĂ

„Duminica cultural-sportivă" din comuna Poiana Mare, la care au participat aproape șapte mii de spectatori (peste cinci mii la întrecerile sportive și aproape două mii la cele culturale), a fost una dintre cele mai reușite serbări organizate pe meleagurile Olteniei.

Un sprijin deosebit la buna organizare a acestei minunate sărbători cultural-sportive l-a dat comitetul raional P.M.R. Calafat, prin instructorul său tov. Traian Duca. De asemenea, pentru masiva mobilizare a sătenilor în cadrul desfășurării respectivei „duminici cultural-sportive" merită [fe]licitări Comitetul comunal de partid (secretar Io[n Do]bre), Comitetul comunal U.T.M. (secretar Nicola[e] Ghinea, locțiitor Horia Minoiu).

Trebuie, de asemenea, de subli[ni]at sprijinul acordat de Comitetul raional U.T.M. Calafat (prim-secretar Marin Vîrtosu), care s-a ocupat îndeaproape, și din timp, de toate problemele legate de reușita serbării cultural-sportive, fază intercomunală a Concursului cultural-sportiv al tineretului. Gazde primitoare au fost cele trei Gospodării agricole colective, mai ales G.A.C. „Viață Nouă" (președinte tov. Traian Dobre), care au primit oaspeții sosiți în comună (sportivii și invitații), după frumoasele datini oltenești.

Această acțiune inițiată de asociațiile sportive din comuna Poiana Mare este de dorit să fie extinsă și în celelalte comune din regiunea Oltenia. Se va obține astfel o mai mare participare a tineretului sătesc pe terenurile de sport, activitatea sportivă de mase se va întări și dezvolta mai mult.

Fotbalul, bată-l vina!

Plecaserăm de la teatrul de estradă, construit în anii luminoși ai regimului nostru, în grădina Sfatului, înspre stadion. Era ora înaintată. Aproape de unu. Trebuiau să înceapă întrecerile de fotbal.

In drum spre terenul de fotbal ne-am oprit la cooperativă, unde am tras cîte o halbă de bere pe nerăsuflate (era bună și rece, pentru că și gheață se găsește din belșug la gospodăriile colective din comună). La ieșire, în fața cooperativei, două femei discutau foarte aprins. Am putut — fără să vrem — prinde doar atît:

— „Ileano! Nu văzuși pe Prică al meu. Fuse cu bărbată-tu!"

— „Fu, leleo, știu" — *i se adresă cealaltă mai tînără și mai aprinsă în priviri. Și continuă:* „Or fi la fotbalu ăla, bată-l vina. Le-o luat mințile bărbaților!"

Am ajuns din nou la stadion. Probabil că cei doi „împricinați" erau și ei printre miile de spectatori. Am aflat apoi că urma să se întreacă „oficial" 6 echipe: Dunărea—Calafat cu Luceafărul Ghidiciu (campioană raională, formată numai din țărani colectiviști). Infrățirea — Poiana Mare cu Recolta — Seaca și Tunarii Vechi cu Desa.

N-am stat mult pe teren deoarece soarele era prea dogoritor. Dar am [p]ut constata că fotbalul ca și în București, Craiova, Pașcani sau în alt colț de țară, și la Poiana Mare a prins rădăcini adînci, își are suporterii lui, care, în timpul desfășurării meciului o țin numai într-o „ceartă", iar la terminare părăsesc terenul braț la braț, comentînd o fază sau alta, bîrfind pe arbitru, sau lăudînd pe unii jucători.

Am plecat după un timp înapoi la Teatrul de estradă, pentru a urmări în continuare spectacolul cultural cînd, deodată, am auzit o... explozie: gool! gool! Marcaseră cel de al doilea punct cei din Poiana! Satisfacția era de acum completă.

Tinerele fete de la școala zootehnică din comună prezintă pe o splendidă melodie, „dansul marinăresc". Execuția fără cusur a stîrnit aplauze furtunoase din partea publicului.

Adă-mi o barcă, să-mi plimb iubirea...

Cîntau fetele școlii profesionale agricole din Poiana Mare în timpul dansului marinăresc pe care îl prezentau pe scena Teatrului de vară. Viitoarele zootehniciene, încă eleve de școală, dar sportive încercate, prezentau în cadrul concursului cultural dansul lor preferat. In bluze albe, cu gulere albastre, cu bonete și pantaloni albi de buret, păreau adevărați marinari. Simbolizînd prin mișcări coregrafice cu brațele munca pe vas, ridicarea pînzelor, legarea frînghiilor, trasul la parîmă și însoțind dansul lor coregrafic cu cîntec, au reușit să smulgă aplauze furtunoase. Prin cîntul și jocul lor împrăștiau parcă parfumul mării, freamătul aripilor pescărușilor, tumultul valurilor, imensitatea aceea a mării... Imensitatea care te predispune la meditație, către poezie și dragoste. Pe o bancă între castanii umbroși și răcoroși la adăpost de soare, am privit dansul, am ascultat cîntul care ni se furișa hoțește în inimi:

...„Adă-mi o barcă, să-mi plimb iubirea
Să zbor cu ea din val în val
Să prind iubirea și fericirea
C-așa e viața de marinar"

Tanța Funicioiu a recitat apoi poezia „Partidului" de M. Beniuc. Echipa de dansuri a căminului Tunari: Noi a prezentat o suită de jocuri populare romînești, care, pe bună dreptate, prin vigoarea și verva cu care au fost jucate, au stîrnit aplauze binemeritate.

Peste drum de sfat și de Teatrul de vară, colectivistul Sîrbu Costea (Constantin) petrecea de zor. Avea omul și de ce. Era socru mare! Din cînd în cînd, profitînd parcă de intermezzo-ul programului cultural, trompetele muzicanților care țineau isonul țambalului se suprapuneau peste cîntecele fetelor. Frînturi dintr-un cîntec cunoscut pătrundea pînă la urechile noastre:

„Și-au plecat oltencile
Să secere grînele...
I-la i-la, i-la-i la!"

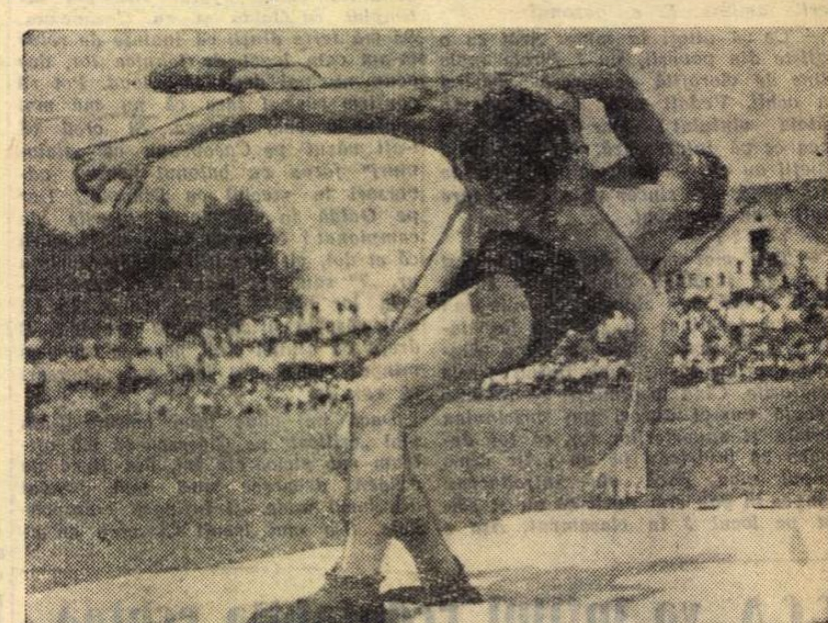

Di[n] dedimineață, publicul și-a ocupat locul în tribună pentru a asista la întrecerile sportive. Cînd e fotbal, mai ales, să dai cu... tunul și nu găsești un loc liber. Iată cea mai sigură și mai comodă tribună. Puștii s-au acomodat cu situația: nu-i loc în tribuna „oficială", este loc însă în bătrînul stejar. Privești de la... înălțime și nu te bate nici soarele.

Sigur pe el, electricianul Rămoiu a ridicat haltera, sus, deasupra capului, consătenii îl privesc cu admirație.

O piramidă destul de dificilă. Dar tinerii sportivi, elevi din Poiana Mare, stăpîni pe ei, au executat toate piramidele cu multă siguranță.

Un moment pasionant din întrecerile de lupte.

Viață nouă liberă și cu belșug s-a așternut în satele patriei. Au dispărut pentru totdeauna exploatatorii. In Poiana Mare, ca și în imensitatea comunelor și satelor patriei noastre, țărănimea muncește înfrățită, pe ogoarele înfrățite, obținînd succese deosebite pe drumul belșugului și bunăstării materiale. Bicicletele sau motocicletele (în comună sînt foarte multe „Manet-uri") sînt materiale sportive care își fac tot mai mult loc în viața tineretului. Copiii nu se mai zgîiesc la ele ca altădată. Noul este trainic, viabil. Noul în viața țărănimii noastre muncitoare este și sportul, altădată cu totul inaccesibil nu numai țărănimii. Pentru industria noastră socialistă, pentru agricultura noastră mare, înfrățită, pentru toate bucuriile vieții pe care ni le dăruiește zi de zi partidul merită să trăiești și să muncești! Să muncești și să pui umărul cu nădejde pentru ca noul să crească, să-l faci și mai puternic! Iar sportul, acest dătător de viață, de forță și frumusețe, să-l luăm cu toții de mînă și să alergăm în roua dimineții, în bătaia vîntului, strigînd și rîzînd către soare: „Iți mulțumim Partid, iubit părinte! Iți mulțumim pentru tot ce ai făcut și faci pentru întregul nostru popor, pentru grădina noastră mereu tot mai înfloritoare — Republica Populară Romînă!".

Pagină redactată de V. GRADINARU
Fotografii: P. Romoșan